

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра менеджменту

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації,
проф. Гаврилюк С. В. _____

_____ 2016 р.

Система прийняття управлінських рішень

ПРОГРАМА

вибіркової навчальної дисципліни
підготовки магістра
галузі знань 0301 «Соціально-політичні науки»
спеціальності 8.03010101 «Соціологія»

Програма навчальної дисципліни «Система прийняття управлінських рішень» для студентів за спеціальністю 8.03010101 «Соціологія».

6 вересня 2016 р. – 5 с.

Розробник: Тоцька О. Л. – доцент кафедри менеджменту, к. е. н., доцент

Рецензент: Стрішенець О. М. – завідувач кафедри аналітичної економіки та природокористування, д. е. н., професор

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри менеджменту

протокол № 1 від 6.09.2016 р.

Завідувач кафедри: _____ (Черчик Л. М.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією факультету економіки та управління

протокол № __ від __.__.2016 р.

Голова науково-методичної комісії факультету: _____ (Бегун С. І.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою університету

протокол № 2 від 19.10.2016 р.

Вступ

Програма навчальної дисципліни «Система прийняття управлінських рішень» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістра напряму підготовки «Соціологія».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є методи прийняття управлінських рішень.

Міждисциплінарні зв'язки: курс «Система прийняття управлінських рішень» пов'язаний із дисциплінами «Менеджмент», «Самоменеджмент», «Стратегічний аналіз».

Програма навчальної дисципліни складається з таких **змістових модулів**:

1. Загальні принципи розробки управлінських рішень.
2. Методи прийняття управлінських рішень.
3. Методи оцінки, організація та контроль управлінських рішень.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Система прийняття управлінських рішень» є формування системи знань із розробки, прийняття та реалізації управлінських рішень, необхідних для практичної діяльності управлінців.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Система прийняття управлінських рішень» є висвітлення загальних принципів розробки управлінських рішень; ознайомлення з методами прийняття й оцінки управлінських рішень, їх організацією та контролем.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

методи прийняття та реалізації управлінських рішень;

вміти:

використовувати різні методи та моделі, що сприяють прийняттю управлінських рішень у визначених ситуаціях, в умовах ризику та невизначеності.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 годин / 4 кредити ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальні принципи розробки управлінських рішень

Тема 1. Процес управління й управлінські рішення

Теоретичні основи розробки, прийняття та реалізації рішень. Природа управлінських рішень. Класифікація та типологія рішень. Графічне зображення проблемної ситуації.

Тема 2. Технології та моделі процесу розробки управлінських рішень

Технологія розробки рішень. Моделювання процесу розробки рішень. Підходи в прийнятті рішень різними школами управління. Умови та фактори якості рішень.

Тема 3. Аналіз зовнішнього й внутрішнього середовища та їх вплив на реалізацію альтернатив

Стратегічні та тактичні рішення, їх особливості й взаємозв'язок. Вплив факторів зовнішнього середовища на прийняття управлінських рішень. Вплив факторів внутрішнього середовища на функціонування підприємства. Прогнозування стану зовнішнього середовища.

Змістовий модуль 2. Методи прийняття управлінських рішень

Тема 4. Евристичні методи розробки управлінських рішень

Методологія процесу розробки рішень. Організація розробки рішень.

Евристичні методи розробки та прийняття рішень. Організація та ефективність використання експертних оцінок.

Тема 5. Аналітичні методи обґрунтування управлінських рішень

Системний аналіз в теорії прийняття рішень. Традиційні методи економічного аналізу. Математичні методи в економічному аналізі. Багатопланові аналітичні методи.

Тема 6. Розробка та вибір управлінських рішень в умовах невизначеності й ризику

Поняття умов невизначеності та ризику. Ризики та заходи з їх зменшення. Правила та критерії прийняття рішень в умовах невизначеності та ризику. Психологія поведінки в ситуаціях ризику та використання механізму інтуїції для розробки рішень.

Змістовий модуль 3. Методи оцінки, організація та контроль управлінських рішень

Тема 7. Методи оцінки рішень

Ефективність рішень і потреба в їх оцінюванні. Економічна оцінка управлінських рішень. Показники оцінки рішень.

Тема 8. Організація та контроль виконання управлінських рішень, система відповідальності

Організація виконання прийнятих рішень. Значення, функції, види та методи контролю. Соціально-психологічні аспекти контролю. Управлінські рішення та відповідальність.

3. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Формою підсумкового контролю успішності навчання є екзамен.

На екзамен виносяться тестові питання, складені до таких підрозділів тем:

1. Теоретичні основи розробки, прийняття та реалізації рішень.
2. Природа управлінських рішень.
3. Класифікація та типологія рішень.
4. Графічне зображення проблемної ситуації.
5. Технологія розробки рішень.
6. Моделювання процесу розробки рішень.
7. Підходи в прийнятті рішень різними школами управління.
8. Умови та фактори якості рішень.
9. Стратегічні та тактичні рішення, їх особливості й взаємозв'язок.
10. Вплив факторів зовнішнього середовища на прийняття управлінських рішень.
11. Вплив факторів внутрішнього середовища на функціонування підприємства.
12. Прогнозування стану зовнішнього середовища.
13. Методологія процесу розробки рішень.
14. Організація розробки рішень.
15. Евристичні методи розробки та прийняття рішень.
16. Організація та ефективність використання експертних оцінок.
17. Системний аналіз в теорії прийняття рішень.
18. Традиційні методи економічного аналізу.
19. Математичні методи в економічному аналізі.
20. Багатопланові аналітичні методи.
21. Поняття умов невизначеності та ризику.
22. Ризики та заходи з їх зменшення.
23. Правила та критерії прийняття рішень в умовах невизначеності та ризику.
24. Психологія поведінки в ситуаціях ризику та використання механізму інтуїції для розробки рішень.
25. Ефективність рішень і потреба в їх оцінюванні.
26. Економічна оцінка управлінських рішень.

27. Показники оцінки рішень.
28. Організація виконання прийнятих рішень.
29. Значення, функції, види та методи контролю.
30. Соціально-психологічні аспекти контролю.
31. Управлінські рішення та відповідальність.

4. Методи та засоби діагностики успішності навчання

Усне опитування, письмові роботи, тестові завдання, екзамен.

5. Список джерел

1. *Василенко В. О.* Теорія і практика розробки управлінських рішень : [навч. посіб.] / В. О. Василенко. – К. : ЦУЛ, 2003. – 420 с.
2. *Гевко І. Б.* Методи прийняття управлінських рішень : [підручник] / І. Б. Гевко. – К. : Кондор, 2009. – 188 с.
3. *Дерлоу Дес.* Ключові управлінські рішення. Технологія прийняття рішень / Дес Дерлоу. – К. : Наук. думка, 2001. – 244 с. – (ілюстр.). – Усе про менеджмент.
4. Комп'ютерна підтримка прийняття рішень на різних рівнях державного управління : метод. рек. та зб. завдань Укр. Акад. держ. упр. при Президентові України. – К. : УАДУ, 1998. – 54 с. – (ілюстр.).
5. Садовська І. Б. Обліково-аналітичне забезпечення прийняття управлінських рішень : монографія / І. Б. Садовська. – Луцьк : ВНУ ім. Лесі Українки, 2010. – 228 с.
6. Таркуцяк А. О. Фінансовий аналіз та управлінські рішення (на прикладі роботи вищого навчального закладу) : [навч. посіб.] / А. О. Таркуцяк. – К. : Вид-во Європ. ун-ту, 2001. – 204 с. – (ілюстр.).